

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЄКТУВАННЯ
БАГАТОПОВЕРХОВИХ ЖИТЛОВИХ БУДІВЕЛЬ
(РАЗОМ З КП)**

Методичні вказівки до практичних робіт
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми – «Архітектура та містобудування»
галузі знань – G «Інженерія, виробництво та будівництво»
спеціальність – G17 «Архітектура та містобудування»
денної форми навчання

Луцьк 2025

УДК 7.03, 72.03
162 ЛЗЗ

Голова вченої ради факультету архітектури, будівництва та дизайну
_____ О. АНДРІЙЧУК

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в
репозитарій ЛНТУ
Директор бібліотеки _____ Н. ПОЛЩУК

Рекомендовано до видання вченою радою факультету архітектури,
будівництва та дизайну ЛНТУ, протокол № ____ від « ____ » листопада 2025
року.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ,
протокол № ____ від « ____ » листопада 2025 року.
Завідувач кафедри АД _____ О. ПАСІЧНИК

Укладач: _____ О. ПАСІЧНИК, кандидат архітектури, PhD, доцент
кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

Рецензент: _____ М.НІНІЧУК, кандидат технічних наук,
доцент кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ О.ПАСІЧНИК, завідувач
кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

**Архітектурне проєктування багатопверхових житлових будівель
(разом з кп)** [Текст]: методичні вказівки до практичних робіт для
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої
програми «Архітектура та містобудування галузі знань – G «Інженерія,
виробництво та будівництво» спеціальність – G17 «Архітектура та
містобудування» денної форми навчання / уклад. О. Пасічник - Луцьк:
ЛНТУ, 2025 – 15 с.

Видання складено згідно з робочою програмою навчальної
дисципліни, містить опис тематики курсу, перелік тем до практичних робіт,
рекомендовану літературу. Призначене для студентів спеціальності G17
«Архітектура та містобудування»

© О. Пасічник 2025

Зміст

1	Вступ	4
2	Теми практичних занять	6
3	Рекомендована література	11

1. ВСТУП

Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Архітектурне проектування багатоповерхового житлового будинку (разом з КП)» розроблено з метою надання студентам систематизованої навчально-методичної допомоги у процесі опанування теоретичних положень і набуття практичних навичок архітектурно-містобудівного проектування житлових будівель підвищеної поверховості.

Практичні роботи є важливою складовою навчального процесу та спрямовані на формування професійних компетентностей майбутніх архітекторів шляхом послідовного опрацювання основних етапів проектування багатоповерхового житлового будинку: виконання передпроектного аналізу, розроблення генерального плану земельної ділянки, формування функціонально-планувальної структури будинку, створення об'ємно-просторової композиції, вибору конструктивних рішень, а також графічного оформлення проєктної документації.

Зміст практичних завдань відповідає меті дисципліни, яка полягає у вивченні основних принципів проектування багатоповерхового житлового будинку, включаючи розроблення генерального плану ділянки, функціонально-планувальну організацію та об'ємно-просторове вирішення будинку, графічне подання та захист проєкту. Виконання практичних робіт забезпечує засвоєння студентами творчого методу архітектурного проектування, що передбачає комплексне поєднання питань планування, об'ємно-просторової композиції, конструктивних рішень,

функціонально-технологічних зв'язків, організації житлових процесів, естетики та художньої виразності.

У процесі виконання практичних робіт студенти закріплюють знання щодо функціонально-планувальних та об'ємно-конструктивних рішень житлових будинків, вимог нормативної бази, особливостей впливу природно-кліматичних і містобудівних умов на архітектурні рішення, а також методики проектування житлового середовища з урахуванням заданих параметрів і показників. Значна увага приділяється розвитку навичок передпроектного аналізу, прийняття обґрунтованих архітектурно-містобудівних рішень, використання сучасних програмних засобів і інформаційних технологій, а також формуванню здатності до самостійної та колективної проєктної діяльності.

Методичні рекомендації враховують вимоги освітньої програми, передбачені компетентності та програмні результати навчання, а також міждисциплінарні зв'язки з попередніми навчальними дисциплінами, зокрема будівельним матеріалознавством, архітектурними конструкціями, комп'ютерним проектуванням будівель і споруд та архітектурним проектуванням однородинного житлового будинку.

Запропоновані матеріали сприятимуть формуванню у студентів професійного мислення, розвитку творчих здібностей, уміння комплексно вирішувати архітектурно-містобудівні завдання різного рівня складності та підготовці до виконання курсового проєкту багатопверхового житлового будинку.

2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основи проєктування житла
Практичні заняття № 1-2 (4 год.)

Тема 1. Загальні відомості про житло.

Питання до обговорення:

1. Житлове середовище – як об'єкт проєктування.
2. Структурні рівні житлового середовища.
3. Основні типи житлових будинків.
4. Види житлової забудови.
5. Схематичні ескізи рішення малоповерхових та багатоповерхових будинків

Література: [1, 2, 10, 12, 14].

Практичні заняття № 3-5 (6 год.)

Тема 2. Основні фактори, які впливають на проєктування житла.

1. Соціальні вимоги до житла.
2. Природно-кліматичні умови.
3. Містобудівні фактори.
4. Конструктивні системи і методи спорудження будинків.
5. Інженерне обладнання будинків.
6. Будівельні матеріали.
7. Економічні вимоги.
8. Методика проєктування житла.
9. Схематична таблиця основних факторів, які впливають на проєктування житла

Література: [1, 2, 10, 12, 14].

Змістовий модуль 2. Квартира та її склад
Практичні заняття № 6-8 (6 год.)

Тема 3. Функціональні основи формування квартир. Типи квартир і зв'язок їх функціонально-планувальної організації з типом будинку.

1. Загальні положення проєктування квартир.
2. Функціонально-просторова організація основних приміщень квартири.
3. Взаємозв'язки приміщень і види функціонального зонування квартир.
4. Створення та побудова моделі житлової квартири
5. Класифікація житлових чарунок (квартир) в залежності їх інтеграції в структуру будинку.
6. Однорівневі квартири.
7. Квартири з розміщенням приміщень в різних рівнях.
8. Специфіка функціонально-планувальної організації деяких типів квартир.
9. Концептуальні схеми різних типів квартир

Література: [М1, 1, 2, 10, 12, 14].

Практичні заняття № 9-10 (4 год.)

Тема 4. Архітектурно-просторова структура та організація інтер'єру квартири.

1. Квартира і клімат.
2. Кліматичні зони.
3. Архітектурно-просторова організація квартири.
4. Вплив конструкцій і методів зведення житлових будинків на організацію внутрішніх просторів квартири.

Література: [М1, 17-20].

Змістовий модуль 3. Малоповерхові житлові будинки

Практичні заняття № 11-13 (6 год.)

Тема 5. Загальна характеристика без ліфтових будинків. Житлові будинки із зовнішніми квартирними входами.

1. Класифікація малоповерхових житлових будинків і функціональні особливості їх використання.

2. Розпланувальні елементи без ліфтових будинків.
3. Садибні будинки. Блоковані будинки.
4. Розпланування присадибних ділянок для розміщення господарських споруд.
5. Формування концепції секцій без ліфтового квартирного будинку

Література: [M1, M2, 2, 10, 13].

Практичні заняття № 14-15 (4 год.)

Тема 6. Житлові будинки із загально квартирними комунікаціями.

1. Секційні будинки.
2. Галерейні і коридорні будинки.
3. Створення моделі житлової секції (будинку)

Література: [M1, M2, 2, 10, 13].

Практичні заняття № 16-17 (5 год.)

Тема 7. Тенденції розвитку типології безліфтових будинків.

1. Змішані структури безліфтових будинків.
2. Малоповерхові житлові будинки підвищеної щільності для міської забудови.
3. Приклади побудови секційних будинків
4. Ескізи графічні рішення коридорних будинків

Література: [M1, M2, 2, 10, 13].

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 4. Багатоповерхові житлові будинки Практичні заняття № 18-21 (8 год.)

Тема 8. Особливі вимоги до багатоповерхових житлових будинків. Типи багатоповерхових житлових будинків.

1. Містобудівні вимоги та умови.
2. Соціально-демографічні вимоги.
3. Екологічні фактори, інсоляція, провітрювання і шумозахист багатоповерхової житлової забудови.
4. Сходово-ліфтові вузли і протипожежні вимоги.
5. Влаштування перших поверхів багатоповерхових житлових будинків (нежитлові приміщення, які використовуються для підприємств обслуговування і технічного призначення).
6. Формування концепції секцій багатоповерхового житлового будинку
7. Багатосекційні житлові будинки.
8. Односекційні житлові будинки.
9. Коридорні та коридорно-секційні житлові будинки.
10. Галерейні житлові будинки.
11. Створення моделі секцій багатоповерхового житлового будинку

Література: [M1, M2, 10, 11, 13, 14, 15, 16].

Практичні заняття № 22-25 (8 год.)

Тема 9. Значення конструктивних і будівельних систем для архітектури багатоповерхових індустріальних житлових будинків

1. Адресно-проектно-виробнича система (АПВС).
2. Компонуючо-об'ємно-планувальний елемент (КОПЕ).
3. Гнучка система панельного домобудування (ГСПД).
4. Повнозбірний метод зведення багатоповерхових житлових будинків.

5. Змішані будівельні системи.
6. Збірно-монолітний метод зведення багатоповерхових житлових будинків.
7. Блок-секційний метод.
8. Ескізи графічні рішення багатоповерхових житлових будинків

Література: [М1, М2, 10, 11, 13, 14, 15, 16].

Практичні заняття № 26-29 (8 год.)

Тема 10. Багатоповерхове житлове будівництво в особливих умовах.

1. Житлові будинки для південних районів (кліматичні зони III і IV).
2. Житлові будинки для північних широт (кліматичні зони IA; Б; В; Г).
3. Житлові будинки на рельєфі.
4. Терасні житлові будинки.
5. Шумозахисні житлові будинки.
6. Багатофункціональні житлові будинки.
7. Архітектурно-планувальні рішення односекційних та багатосекційних житлових будинків

Література: [М1, М2, 10, 11, 13, 14, 15, 16].

Практичні заняття № 30-33 (8 год.)

Тема 11. Особливості архітектурної композиції багатоповерхових житлових будинків.

1. Функціональна структура, конструктивні особливості, декоративні засоби, які використовуються в архітектурній композиції багатоповерхових житлових будинків.
2. Композиційні приклади багатоповерхової житлової забудови.
3. Варіанти ескізних рішень житлових будинків на рельєфі.
4. Терасні будинки

Література: [M1, M2, 10, 11, 13, 14, 15, 16].

Практичні заняття № 34-37 (8 год.)

Тема 12. Багатофункціональні житлові комплекси.

1. Соціальні передумови виникнення і розвитку багатофункціональних житлових комплексів.
2. Громадсько-житлові комплекси з відкритою системою обслуговування.
3. Об'ємно-планувальна організація житлових комплексів різних категорій для умов реконструкції.
4. Житлові комплекси з напівзакритою і закритою системою обслуговування.
5. Концептуальні рішення шумозахисних житлових будинків
6. Формування моделі багатофункціонального житлового комплексу

Література: [M1, M2, 10, 11, 13, 14, 15, 16].

3. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Методичне забезпечення

M1. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування» (Багатоповерховий житловий комплекс в структурі мікрорайону) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування, освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: А. С. Борисенко, А. О. Руденко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 58 с.

M2. Архітектурне проектування багатоповерхових житлових будівель (разом з кп): Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти освітньої програми «Архітектура та містобудування галузі знань – G «Інженерія, виробництво та будівництво» спеціальність – G17 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / уклад. О. Пасічник - Луцьк: ЛНТУ, 2025 – 31 с.

2. Рекомендована література

1. Архітектура: короткий словник-довідник/ А.П. Мардер, Ю.М. Євреїнов, О.А. Пламеницька та ін. ; заг. Ред. А.П. Мардер. – К.: Будівельник, 1995. – 335с.
2. Король В. П. Архітектурне проектування житла: Підручник. – Київ: Саміт-книга, 2023, – 314 с.
3. Нойферт Е. Будівельне проектування : [довідник] / Ернст Нойферт. – [40-ве вид, перероб. і допов.]. – Київ : Фенікс, 2017. – 619 с. : іл., табл.
4. Hnes, I. & Kozel, M., (2024). Архітектурні аспекти при відбудові садибного житла. Архітектурний вісник КНУБА, 29, 90-97. <https://doi.org/10.32347/2519-8661.2024.29.90-97>
5. Kozel, M. (2024). Аналіз архітектурно-конструктивних систем одnorodинних будинків, пошкоджених внаслідок війни. Серія Архітектура, 6, 84-97. DOI: 10.23939/sa2024.01.084 10. Козел, М. М. (2024).
6. Аналіз сучасних архітектурно-контруктивно-технологічних систем зведення стін одnorodинного житла (на прикладі західних областей України). Нові технології в будівництві, 45, 10-17. <https://doi.org/10.32782/2664-0406.2024.45.2 4>.
7. Hnes, I., & Kozel, M. (2025). Preferences of potential builderers regarding architectural, constructive and technological systems for single-family houses. Series of Architecture, 7, 59-74. DOI: 10.23939/sa2025.02.059
8. ДСТУ Б В.2.6-36:2008. Технічні норми, правила і стандарти. Об'єкти будівництва та промислова продукція

будівельного призначення. Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками. Загальні технічні умови. [Чинний від 01.06.2009 р.]. К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 37 с.

9. ДБН Б.2.2–12:2019. Містобудування. Планування та забудова територій. – Чинний від 2019–10–01. – Київ : Мінрегіон України, 2019. – 177 с.
10. ДБН В.2.2–15:2019. Будинки й споруди. Житлові будинки. Загальні положення. – Чинний від 2019–12–01. – Київ : Мінрегіон України, 2019. – 44 с.
11. ДБН В.2.2–41:2019. Висотні будівлі. Основні положення. – Чинний від 2020–01–01. – Київ : Мінрегіон України, 2019. – 53 с.
12. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. – Чинний від 2017–06–01. – Київ : Мінрегіон України, 2017. – 41 с.
13. Архітектурне проектування житлових комплексів : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 / Авт. кол. : В. П. Дубинський, І. В. Ладигіна, Н. Г. Дубіна, В. Є. Колесніков, А. О. Руденко, Є. В. Біжко ; Харків. нац. ун-т буд. та арх. – Харків : ХНУБА, 2021. – 253 с.
14. ДСТУ Б В.2.6-49:2008. Технічні норми, правила і стандарти. Об'єкти будівництва та промислова продукція будівельного призначення. Конструкції будинків і споруд. Огорожі сходів, балконів і дахів сталеві. Загальні технічні умови. [Чинний від 01.01.2010 р.]. – К. : Мінрегіонбуд України, 2009. – 12 с.
15. ДСТУ Б В.2.6-95:2009. Технічні норми, правила і стандарти. Об'єкти будівництва та промислова продукція будівельного призначення. Конструкції будинків і споруд. Покрівлі. Номенклатура показників. [Чинний від 01.08.2010 р.]. К. : Мінрегіонбуд України, 2010. – 10 с.

16. ДСТУ 9191:2022. Технічні норми, правила і стандарти. Об'єкти будівництва та промислова продукція будівельного призначення. Конструкції будинків і споруд. Метод вибору теплоізоляційного матеріалу для утеплення будівель. [Чинний від 01.01.2023 р.]. – К. : Мінрегіонбуд України, 2023. – 60 с.
17. Гервас О.Г. Ергономіка: навчально-методичний посібник. Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візаві». 2012. 112 с.
18. Даниленко В.Я. Дизайн: підруч. для студ. Харків: Вид-во ХДАДМ, 2013.
19. Думальський В.О. Аналіз практики реконструкції вуличного благоустрою для створення безбар'єрного простору для інвалідів. Вісник НУ Львівська політехніка. 2012 №429.
20. Іваськевич І.О. Ергономіка: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2010, 168 с.

3. Інформаційні ресурси

1. Освітня платформа arch-modelling: онлайн-курс «Архітектурна подача проекту в ArchiCAD ». URL: <https://youazua.com/arch-modelling/>

- A 43 **Архітектурне проєктування багатоповерхових житлових будівель (разом з кп)** [Текст]: методичні вказівки до практичних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Архітектура та містобудування галузі знань – G «Інженерія, виробництво та будівництво» спеціальність – G17 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / уклад. О. Пасічник - Луцьк: ЛНТУ, 2025 – 15 с.

Комп'ютерний набір та верстка
Редактор

О. Пасічник
О. Пасічник

Підп. до друку 2025р.
Формат 60×84/16. Папір офс. Гарнітура Таймс.
Ум. друк. арк. _0,12. Обл. – вид. арк. 4,5
Тираж ___ прим. Зам.

Луцький національний технічний університет
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75